

Megjelen:
Hetenként vasárnap

Előfizetési ára:
helyben házhozhozva
vidékre postánküldve

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr

Hirdetések árszabály
szerint közöltetnek.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztői iroda
Nap-utca 42. sz. ho
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehet.

Kéziratok nem adatkak
vissza.

Kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz. hova
a hirdetések és előfize-
tések küldendők.

Nyilttéri közlemények
soronként 15 kr.

Néhány szó a gazdákhöz.

Az aratás, — sokaknál pedig már a cséplés is megtörténvén, — a midőn egyrészt hálat adhatunk a jó Istennek, hogy földünket — egy kis rész kivételével — a csapásoktól megmentette, — addig másrészt nagyon helyén való, hogy arról gondolkozzunk, hogy terményeinket hogyan és mikor értékesítsük? illetve hogy mily állást foglaljunk el a mostani árhanatlások ellensúlyozására.

Mert mit látunk és tapasztalunk jelenben az árakat illetőleg? — Látjuk azt, hogy dacára annak, hogy rajtunk magyarokon kívül, még más földművelő ország áruját a piacra nem bocsátotta, mert nem bocsájthatta, — mégis már a gabonaárak oly gyorsasággal esnek lefelé, mintha az amerikai, ausztráliai és indiai stb. búzákkal kellene a versenyt kiállani a nagy gabonapiacson: a tőzsdén.

Nincsen tehát még verseny, mégis rövid 1 és 1/2 hónap elteltével majdnem felenyire apadt le a gabona ára, mint volt előbb, — ez pedig onnan van, mert a tőzsde most sem tagadta meg magát, — hű maradt régi tradíciójához, mely nem más, mint az: lenyomni tettszése szerint az árakat, — hogy aztán később felemelhesse!

Ezen — a gazdaközönség érdekeinek figyelembe nem vételével üzött — visszaélés eredményezi aztán a tavalyihoz hasonló állapotokat, — a midőn t. i. a gazdaközönségnek nem lévén pénze, — pang az ipar és kereskedelem is. Mert akármit beszélünk is, — tény az, hogy még mindig földművelő ország vagyunk, és ha a gazdaközönségnek nem jól megy a dolga, akkor nem jól megy a többinek sem.

A kik a börze-spekulációt kedvelik, azok természetesen a mostani árhanatlás okául azt vallják, hogy a külföldi bő termés reménye és az ennek folytán előállandó verseny szorította le az árakat. Nem lesz érdektelen, ha ezzel a külföldi versenynyel, mellyel mumusként ijesztgetnek, — leszámolunk. — Tudjuk ugyanis, hogy tavaly ilyenkor a gabona ára még olcsóbb volt, mint most, és mégis tavaszra a buza ára felszökött 16 frtra is. Ha tehát oly sok buza lett volna, — mint a hogy a tőzsdén tartják, — ugy nem szabad lett volna ennek az esetnek bekövetkezni, — mert hiszen ez már oly abnormis állapot volt, a melyet a gazdaközönség sem kíván. Hanem igenis okozta maga a tőzsde azzal a manipulációjával, hogy papiros búzákat vesz és ad el, — tehát olyanokat, a melyek csak papiron vannak meg, de tényleg nincsenek vagy legalább is nem oly nagy mennyiségben, mert tudva van, hogy p. o. egy 100 mm. gabonáról szóló kötés 4 vagy több kézen is megfordulhat és ilyenkor azt hiszik, hogy 400 vagy több mm. gabona szerepel.

Addig is tehát, míg a kormány megteszi kötelességét a börze tulkapásaival szemben, —

mert hogy rövidesen ennek meg kell történni, azt nem a gazdaosztály érdeke, hanem az egész nemzet érdeke követeli — nekünk gazdáknak is meg kell tennünk azt, a mit megtehetünk. — Az pedig nem más, mint az, hogy a mennyire csak tehetjük ne siessünk terményünknek a piacra való küldésével, hanem tartsuk gabonáinkat, mivel az én véleményem az, hogy a mostani árhanatlás szintén spekuláció műve. — Jól tudom erre sokan azt mondják, de nem lehet ezt megfogadni. Tudom én is, hogy a tavalyi szűk világ mintegy kergeti a gazdaosztályt az ellenkezőre, vagyis arra, hogy terményén minél előbb tulajdonjon, — ha azonban ezt tenni kénytelen, akkor se tegye azt oly módon, hogy az látsszassék belőle, hogy nem bánja akármennyit adnak is érte, csak hogy pénzt lásson. Meg kell várni, hogy a kereslet képződjek jobban. ne a kínálat!

G. T. J.

A patró-adó.

Az éjjeli őrségi adó behajtását most kezdte meg a városi házi pénztár s már mindjárt a behajtási eljárás kezdetén kezd kitűnni, hogy az éjjeli őrségi adónak házosztályadó és házbérvédelmi adó alapján lett kivetése nagyon téves, visszás és igazságtalan.

A mostani kivetési rendszer szerint van rá igen sok eset, hogy egy 35—40 holdnyi földdel bíró gazda kevesebbet fizet, mint egy olyan szegény ember, a kinek pusztán csak egy kis házacskája van. Van eset arra is, hogy tehetetlen, nyomorék, munkaképtelen emberek, sőt városi segélyezették is 50 kr és 1 frt éjjeli őrségi adóval vannak megterhelve.

Mindennek a helytelen kivetési rendszer az oka s az a körülmény, hogy a házbérvédelmi adó alá eső helyiségek összeírásánál az összeírást teljesítő közegek felvettek adó alá olyan helyiségeket is, a melyek teljesen jövedelmezőtlenek.

A tűzoltók ezelőtt fel voltak mentve az éjjeli őrködés alól. És méltán, mert a tűzoltóság olyan tisztet teljesít, hogy ezt a kiváltságot igazán megérdemli.

Most a tűzoltók is meg vannak terhelve patró-adóval s e miatt általános köztük a panasz és az elégedetlenség.

A városi házi pénztárnál egymást érik a reklamátiók és a panaszok, mert igen sokan sérelmesnek tartják magokra nézve a kivetést.

A dolog tüzetesebb átvizsgálása után rá kell jönni mindenkinek, hogy a mai kivetési rendszer helytelen, s hogy helyesebb alapra kell fektetni az éjjeli őrségi adó kirovasát.

A mai kivetési rendszer merőben ellenkezik az arányosan egyenlő teherviselés elvével is.

A tüdőgümőkór.

Irta: Dr. Hetényi Lipót.

Ha e veszélyes korállapotot a légútiágcsákban egy-egy piszkoszemcse megindítani nem volna képes, alig néhány 100 napig kellene csak várakozni arra, hogy a tüdők légútiágcsáiban az idegen fertőző elemek felszaporodjanak, együttes erővel a kórfolyamatot megindítsák és a tüdőt elpusztítsák.

Vajon hány orvos, hány intelligens hazafi tartotta érdemesnek gondolkodni a fölött, hogy hová lesznek, mit művelnek ezen rengeteg mennyiségű idegen légfertőző elemek a tüdőkben?!

Ha ezen rengeteg mennyiségű por és piszkoszemcsék tényleg és valósággal behatolhatnak az emberi tüdők légútiágcsáiba vagy légútiágcsáiba, és ezekben megfészkelődve romboló pusztításokat, tüdőgümőkór fejlesztő ágyaikat meg alapíthatnák, alig képzelhetjük, hogy a légzőszervek tekintetében egészséges ember létezhetné e föld felületén, alig lehetséges, hogy az ember élete egy pár évnél tovább terjedhetne, alig volna remélhető, hogy a tüdőgümőkóros betegséget csak egyetlen ember is elkerülhetné.

Midőn a bölcs teremtő az emberi testet megalkotta, számításba kellett vennie és ennél fogva meg is alkotta az emberi testben mindazon eszközöket, melyek a tüdőbe nyomuló küllevegő megtisztítására szükségesek.

Lássuk tehát, hogy és miként tisztul meg a tüdőbe szívott levegő a benne repedő rengeteg mennyiségű tisztátalanító por, füst és egyéb piszkoszemcséktől, microorganismusoktól és bacilusoktól.

A levegőutak tisztító eszközei.

Ha végig tekintjük és bonczélettani vizsgálat alá vesszük ugy az orr-, mint a szájüreg azon részeit, melyeken keresztül, vagy melyek érintésével a külső levegő a tüdők belső részeibe: a légútiágcsákba behatolni kénytelen; ha e bonczélettani részeket ugy önmagukban, mint egymáshoz viszonyítva és összeségükben is figyelembe vesszük, bármily complicáltak legyenek is azok: lelkünk mély csodálkozását és bámulatát leszünk kénytelenek kifejezni a bölcs teremtő abbeli magasztos alkotása felett, hogy a száj, de legfőképen az orr minden egyes üregében, minden egyes csont vagy nyálkahártya részében, minden egyes, még a legcsekélyebb hajlásában, görbülésében, vagy átmeneti nyílásaiban is, a körlevegő tisztításának tényezőit vagyunk képesek felismerni.

Akár a száj, akár az orrüregben keresztül nyomul a küllevegő a tüdők belsejébe, mindkét utirányban négy főüregben kell keresztül haladnia. Ezen főüreg az orron keresztül:

1., az orr előcsarnokai;

2., a tulajdonképeni orrüreg, a melyekben a körlevegő melegítésére és tisztítására, ott vannak a vízszintesen álló orrkagylók;

3., a garat;

4., a gége.

E négy üreg mindegyikének van külön-külön szűkebb bemeneti és ismét szűkebb kimeneti nyílása.

Az orr előcsarnokának szűkebb bemeneti nyílásai maguk az orrnyílások, kimeneti nyílásai pedig az előcsarnoknál jóval szűkebb u. n. apertura meatus marium media, amit orrukba dugott ujjunkkal az előcsarnok belső fala felső részén könnyen ki lehet tapintani.

A tulajdonképeni orrüreg bemeneti nyílása az imént említett apertura meatus marium, kimeneti nyílásai pedig a hortyok, choanaik, a melyek már jóval nagyobbak az orrüreg bemeneti nyílásánál azért, mert az orrüregben megmelegedett és ez által kitágult, megrikult és nagyobb területűvé lett levegőnek eltávolodására nagyobb nyílás is kívántatik.

A garat bemeneti nyílása az orrüreg részről a 2 choana, a szájüreg részről pedig a torok, — kimeneti nyílása pedig a felső légcsőnyílás, a ho

a mintegy 45 foknyi szög alatt felfelé és ferdén álló gégefödő légtisztítás és légmelegítés szempontjából ugyanazon szerepet játsza, mint az orrüregben az orrkagylók, a szájúregben pedig a nyelv.

A légeső bemeneti nyílása a gége felső nyílása, mely nyelv alatt az epiglottis által fedetik, kimeneti nyílásának pedig a hangrés-beli szűkületet, vagy a hörgők osztódási helyét lehet nevezni.

A szájúreg keresztül való levegő nyomulása első főürege a száj előcsarnoka, mely megfelel az orr vestibulumának és a száj előrészt képezi, vagyis előről az ajkak belső felületétől, hátulról pedig a fogmeder nyújtványok és fogak által határoltatik. — második részét pedig képezi maga a szájúreg, melyben légtisztítási szempontból a nyelv az orrkagylóknak felel meg. Ez üregnek bemeneti nyílása a fogmeder nyújtványok és fogak által képezett rész, kimeneti nyílása pedig a choanák alatt lévő torok.

A szájúreg másik két légbevezető ürege a már említett garat és gége.

Ha e négy légbevezető üreget együttes észlelés alá vesszük, azt fogjuk tapasztalni, hogy akkor, amidőn a körlevegő ezeken egymás után keresztül vonul, mind a négy üregben keresztül úgy fog áthaladni, hogy szűkebb nyílásokon keresztül tágabb üregekbe jut, mintha négy retortán menne keresztül egyikből a másikba azért, hogy annak tisztasága minden utóbbi retortában már tökéletesebb legyen, mert kétségtelen, hogy akkor, midőn egy nagyobb üregből a levegő egy szűkebb nyíláson lesz kénytelen kivonulni, itt a levegő össze is fog szorulni és így közvetlen kimenetele előtt a szűkebb nyílás oldalához is fog csapódni, mi által a benne levő tisztátalanító por és piszokrészecskék a kimeneti nyílás körül levő nedvező nyálkahártyákra fog ütközni, lerakódni és így a levegőből kiválasztatni.

Lássuk ezen légtisztító nyílásokat és üregeket egyenként.

Az orrnyílások.

Az emberi arc közepén előálló orrtest alsó részén felfelé tekintőleg két, az arcra való tekintetnél alig feltűnő, elég kicsiny, hosszukás alakú nyílás létezik. — ezek az u. n. orrnyílások. Hosszúságuk felnőtt embernél 1 1/2 cm-ter, szélességük pedig a legszélesebb középrészen, vagyis a félhold szerű homorulat legmélyebb kiváulatában 1/2 cm-ter, és így egy 10 mm-ter átmérővel bíró kör nagyságának felelnek meg.

Az orrnyílások szélei, vagyis az orr körüli külbőrnek a belső nyálkahártyába történő átmeneti helyén duzzadtak, megvastagodottak, mi által az orrnyílás széleit mindenütt kórkórosan, oválisan vagy félhold alakúan óvedző kis párkányzat veszi körül, e párkányzat kívül az orrtestre való tekintetnél nem látható, mert annak tulajdonképeni kiálló párkány- vagy patkaszerű részlete az orrnyílások belsejébe tekint, legnagyobb e párkányzat az orrhegyre felé, vagyis az orrsücs mögött, a hol nagyobb részt csakis e párkányzat által egy kis külön kioldódás is képeztek.

A párkányzat feletti nyálkahártyával bevont falazatokból, azon részen, amit már az orr előcsarnoka kezdetének is tekinthetünk, az orr belső falazatára függélyes irányú szőrszálak vannak kórkórosan olyképen elhelyezve, hogy végeik vagy hegyük nem ritkán össze is érnek, miáltal az orr bemeneti nyílása mintegy szőrszálakból képezett rostélyzattal van elzárva azért, hogy ezen szőrszálakban a körlevegő durvább tisztátalanságai első sorban fennakadjanak, a levegőből kivájanak és így a tudóba törekvő levegő tisztítási művelete az orrüregbe lépés első pillanatában már megkezdődjék.

„In der Zwischenzone findet sich ein schmaler Saum mit Härchen, die ihre Spitzen direkt einwärts wenden. Es bilden somit die Vibrisse innerhalb des Vestibulum ein Gitter, geeignet die der Luft beigemengten Staubtheilchen ect. von der eigentlichen Nasenhöhle fern zu halten.“ — (Schwalbe 58)

Az orrüreg előcsarnoka.

Az orrüreg előcsarnoka (vestibulum) alatt a tulajdonképeni orrtest mozgatható részének belső üregét vagy ürtartalmát, vagyis azon részt értjük, melybe mutató ujjunkat a külső orrnyíláson ke-

resztül egész 2 cm. magasra könnyen bevezethetjük. Bevezetett ujjunk hegyével az előcsarnok oldalfalait, az ezeken levő egyes párkányzatos kiemelkedéseket és a belső felső részen a tulajdonképeni középső nyílását, az u. n. apertura meatus marium mediat is kitapinthatjuk.

Az orrüreg előcsarnoka egy felfelé, hátfelé és befelé irányított ferde állású háromszegű vagy három oldallappal vagy felülettel bíró csonka kuphoz hasonlítható legjobban. Alapja az orrnyílások belfelületén levő párkányzatos kiemelkedés, felső része pedig az orrsücsök és orrporczok érintkezési magasságának belső részén egy hasonló, leginkább az orrszárnyakra terjedő, kiemelkedő dudorzat által határoltatik oly formán, hogy ezen előcsarnoki felső csonka kuprészlet egyuttal befelé fordulván az apertura meatus marium mediara mintegy rászajadzik, ennek folytatásába átnegy.

Ezen felső dudorzos kiemelkedés közepéből kiindulva, az orrszárny belfelületén függélyesen felfelé egy másodrendű dudorzos kiemelkedés vonul felfelé és mellfelé, mi által az orrszárny belső mélyedése egy nagyobb mellső és egy kisebb hátsó részre választatik szét. (Schwalbe 58)

Az előcsarnok alapjának hosszvonalára 20—22, szélessége pedig 8—10 mm. Ezen vonalak a kupszerűleg keskenyedő vestibulum felfelé haladásában mindig rövidülnek.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézet jelentése szerint a héten esős, meleg, zivataros időjárás várható.

— **Személy hírek.** Dr. Hetényi Lipót városi főorvos és neje fűrdői tartózkodásukról a héten hazaérkeztek. — Dr. Malatinszky József ügyvéd hosszabb fűrdői tartózkodásáról a héten hazaérkezett.

— **A beteg főjegyző.** Szívós Géza főjegyző betegségi állapotában tegnap határozott javulás állott be, amelyet orvosai egybehangzólag konstataáltak. Annál inkább örömmel jelentjük ezt, mert tudjuk, hogy ezen hírünk városunk minden köreiből szinte és igaz örömet fog kelteni.

— **Esküvő.** Grósz Nagy Lajos helybeli fiatal kereskedő kedden vezeti oltarhoz Fischheim Roza kisasszonyt. — Hosszu boldog életet kívánunk a fiatal párnak.

— **Eljegyzés.** Schiffer Ignác helybeli fiatal kereskedő közelebb jegyezte el Tokajban Weisz Kornél kisasszonyt. Gratulálunk.

— **Gazdasági kilátások.** A eséplés javában folyik az egész határon, azonban az eredmény az előzetes számításokhoz képest megcsalta a gazdákat, mert a termés a közepesen is csaknem alól maradt. A tengeri és a többi kapás növények a tartós szárazság miatt kezdenek szenvedni. A fiatal szőlőültvényekben is sok kárt tesz a szárazság, úgy, hogy egy jó esendes eső minden tekintetben nagyon óhajtott volna. A gabonáknak — ugyszólván — napról-napra esnek, a gazdákat azonban az a remény biztatja, hogy a jövő hónapban már áremelkedésre van kilátás, annál is inkább, mert az aratás eredménye nem olyan kielégítő, mint ahogy varni lehetett.

— **Serczegő üszög a város belterületén.** A héten a város belterületén is mutatkozott a serczegő üszög, s egy elhullási eset történt is a csordában Erről azonban a járvány fellelésére következtetni nem lehet, mert több elhullási vagy megbetegülési eset nem fordult elő.

— **Szük az aprópénz.** A krajezások bevonása folytán nagyon megfogyott az aprópénz úgy, hogy a közönség csak nagy ügygyel-bajjal juthat hozzá, s botról botra kénytelen járni, míg váltatni tud. A kir. adóhivatalnak gondoskodni kellene, hogy a bevont krajezások helyett megfelelő mennyiségű aprópénz jusson forgalomba.

— **Ki a hibás?** Lapunk előző számában megírtuk, hogy az I. t. 252. sz. ház udvaráról mindenféle tisztátalan folyadék kifolyik az utcára. Most az illető háztulajdonostól azt az értesítést kaptuk, hogy ennek az az oka, miszerint a nevezett ház előtt az utcán egy gödör van, amelyet a város többszöri kérelem dacára maig sem töltetett be. Ebben a gödörben

állandó posvány van mindig. A dolog ezen állása a valóságnak teljesen meg is felel.

— **A szerbtölviset az utcákról sok háztulajdonos maig sem vágta le.** Felhívjuk erre a rendőrség figyelmét.

— **Gavallérok a hűvösön.** Két ismert kocsmahős, Kuszós Ferenc és Löbli Ferenc napdijasok nagyot mulattak pénteken éjjel, s hogy a világ is lásson valamit az ő vitézi tetteikből, pénteken délután, holt részegen, orditozva végig kocskáztak a piacon. Délután pedig a Körner Béla üzletében akartak botrányt csinálni, ahonnan azonban rendőrökkel eltávolították őket. A két részeg mikor az üzletből kiment, a piac közepén megtámadta és földhöz verte Rác Márton zenészt, aki gyanútlanul ment a piacon keresztül. Azonban mindez nem volt elég, a duhaj mulatság még csak ezután következett, egy rosszhírű belvárosi kocsmában. Ott a két mulató gavallér, ismét garázdálkodni kezdett. Leba Ignác üveget megtámadtak, szidni, ütlegelni kezdtek, majd később kivonszolták az utcára s ott úgy elverték, hogy alig volt el bele. E közben — természetesen — az utcán esődület és óriási botrány támadt, úgy hogy Lengyel András és Tury János rendőrök a helyszínén megjelenve teljes erélyvel voltak kénytelenek fellépni a garázda részegek ellen. Azonban a két megvadult nációnak a rendőrök sem imponáltak, mert azokat is szidni, fenyegetni kezdték. Végre is a két rendőr bekiérette és lezárta a garázdálkodókat, akik tegnap délutáni 1/210 óra tájig időztek a hűvösön. — Ezzel kapcsolatban felhívjuk a rendőrség figyelmét a Pusztala falu szélén levő két kocsmára, amelyek állandó szinterei naponként a hasonló botrányoknak. — Szoros rendőri felügyelet alá kell helyezni az eféle mulatóhelyeket, mert az ottan körül lakók már alig győzik türelemmel a meg-megújuló botrányokat.

— **Minta szőlőtelep.** Willinger Márton angyaldombi minta szőlőtelepén (Zomba Tolna-megye) nagyban folynak az előkészületek az őszi oltványelárusításra. Ezen a minden tekintetben nagy gonddal berendezett szőlőtelepen az idén több mint 1.000.000 fajtisza, bor és csemegeszőlő oltványt termelnek. A telepnek egyik fő érdeme az, hogy rendkívül nagy gond fordítatik a fajtiszaság megővésére, úgy, hogy onnan mindenki nyugodt lelekkel vásárolhat, mert azt kap, a mit venni akar. Ismételtén ajánljuk ezt a mintatelepet a közönség és szőlősgazdáink figyelmébe.

— **Hirdetéseinkre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.**

— **Hamis koronások.** A koronákat hamisítják mert egy idő óta nagyobb mennyiségű hamis koronák vannak forgalomban. A hamis koronások öntés útján önből vannak készítve, osztrak veretűek és 1898 év-szám van rajtuk. A pénzügyminiszter utasította a hatóságokat, hogy a hamisítványokra szigorúan ügyeljenek.

— **Legujabb rovatunk.** Lapunk mai számában megkezdjük az „Időjárás” című új rovat közzétételét, amelyet állandóan a „Hírek” rovat élén fogunk közzélni. Ezen rovatunkat a budapesti országos központi meteorológiai intézet látja el, s az abban közölt észleletek kizárólag a mi vidékünkre vonatkoznak.

— **Önyilkosság és önyilkossági kísérlet.** Farkas Sándor juhász a héten felakasztotta magát, de észre, vették és levágták. Ökrös Nagy Sándor 26 éves fiatal-ember szintén a héten felakasztotta magát az ölje gerendájára. Mire észrevették meghalt. A szerencsétlen ember már máskor is megkísérelte az önyilkosságot de megakadályozták.

— **A vadászársaság** ma egy hete tartotta meg szervezkedő gyűlését Kis Géza v. t. elnök elnöklése alatt. A társaság több belépési kérvényt intézett el és a jövő évi területi díj meghatározása iránt is intézkedett.

— **Sertésvész Nadudvaron.** A héten a sertésvész Nadudvaron is kiütött, s a község határa zár alá helyeztetett.

C S A R N O K.

Nehéz órában!

Szeretlem mélyen, igazán,
Megcsalt világ s az emberek . . .
Gyűlölet és átok győzör,
Ezrem soká nem élhetek!

Mit az élet nem adhatott . . .
Majd tán a sir nyugalmat ad, —
De kik eddig ismertetek . . .
Hagyjátok békén siromat!

Kihűlt hamvaimra miért
Hullatnátok könyveitek?!
Ha elébb mosolygó arczczal
Égő szívem széltéptek!

Lelkemben föltámad . . .

Lelkemben föltámad az a szép mult ujra,
Az a régi bánat szívemet úgy nyomja;
Multam szép reménye . . . multam édes álma,
Mintha az a kis lány most is itten állna!

Mintha sugná most is halkan a fülemben:
Szerettek, szerettek . . . imádlak örökre!
Mintha csalogatná most is égő ajkam,
Ábrándok játéka veszen erőt rajtam.

Oh mert nem valósul soha e szép álom, . . .
Minek hát így élni! . . . Le a sirba vágyom! . . .
Jöjjön hát nem bánom bármilyen zord halál;
Legalább dult szívem ott nyugalmat talál!

VASS JÓZSEF.

Közgazdaság.

Legbiztosabb szőlőtelepítési mód.

Mióta az új szőlőkultúra divatba jött, a telepítésnek sok mindenféle módját megpróbálták a szőlőbirtokosok.

A gyökeres fás oltványokkal való telepítés — ha az oltványok jók — igen czélszerűnek bizonyult.

Még kedveltebb telepítési mód a zöld oltványok elültetése, a melyről azt tartják, hogy a fás oltványoknál erősebb és életrevalóbb tökéket ad,

Azt hiszem azonban, hogy a legczélszerűbb telepítési módnak az fog bizonyulni, a mely most kezd szokásba jönni, s a mely abban áll, hogy a ripária alanyt állandó helyére ültetjük, azután zölden beoltjuk, s ott helyben lebuktatjuk.

Ez az eljárás igen czélszerű azért, mert aránylag legkevesebbe kerül s e mellett a legbiztosabb is.

A helyben beoltott és lebuktatott töke két éves korában már terem, és lehet is reá hagyni eleget, mert igen dúsán táplálkozik. Az ilyen tökéek erősek, fejlettek, s hosszú életűek lesznek, mert az átültetés által nem szenvednek, és megfogamzásuktól kezdve mindig egyenlően és dúsán táplálkoznak.

Hogy ez csakugyan így van, azt már itt a mi kertjeinkben is meg lehet látni, mert Kiss Géza birtokos társunknak ilyen módon telepítve olyan szép szőlője van, a mely igazán ritkítja párját.

Ezt a telepítési módot tehát csak ajánlhatom birtokostársaim figyelmébe.

Fehér Gábor.

INNEN-ONNAN.

— **A legnagyobb kaszárnya.** A világ legnagyobb kaszárnyájával Varsó dicsekedhetik. A hatalmas épület 38.000 katonát, vagyis teljes két orosz hadtestet képes magába fogadni. Az utána következő kaszárnya Angliában van, mely csak valamikéval kisebb a varsónál. 1900 hektár területen fekszik. E kaszárnya 1856-ban épült. Az utóbbi időben renoválták és több épületrészt közből újból építették, ami az államnak közel 32 millió frankjába került. Az angol kaszárnya rendes körülmények között körülbelül 20.000 embernek és 5000 tisztnek ad helyet.

— **A világ legkönnyebb puskája.** A hadsereget legközelebb megint valószínűleg új szerkezetű fegyverekkel látják el, mert a Manlicher puska nehéznek bizonyult. Ez az új fegyver egyszerűen „ismétlő fegyver” nevet visel és 3 kiló 30 deka nehéz. A manlicher puskánál tehát két kilóval könnyebb. Az osztrák honvédségnél már el is rendeltek, hogy az utó rendelkezésknél e fajta fegyvereket kell beszerezni.

Miért duzzog?

A: A feleségem duzzog.

B: S miért?

A: Jelenleg azért duzzog, mivel ma a reggelinél duzzogott és nem kérdeztem meg tőle, hogy miért duzzog?

Takarékosság.

A.-né Takarékosabbnak találod az otthonfőzetést?

B.-né Mindenesetre. Férjem azóta csak felényit eszik, mint régebben.

A kalap ára.

Vilma: milyen csinos kalapod van! Mond csak, mibe került?

Etus: Óh nem sokba csak kétszeri elájulásba.

Jó gyógyszer.

X. urnak szokása volt, hogy apósát folyton kinozta a neje ellen emelt panaszszal.

— Ez valóban már gyalazatos dolog, szölt végre a felingerült öreg ur. Ha még csak egyetlen panaszt hallok, kitagadom leányomat.

X. ur soh'se panaszkodott többé.

— **A fagyalt.** Négyen ültek másodosztályu jegyekkel az első osztály tágas fülkéjében. A nap alig hanyatlott valamit, megállott, mint ahogy a magyar ember nagy hőség alkalmával szokta mondani. Oh! Marcsi bácsi, ha én most egy fagyaltot ehetnék, — szól a társaság bájos női tagja a sarokban szundikáló nagybácsihoz, — könnyebben kibírnám Debreczenig. A nagybácsi is nyilván ilyen hűsítő dologról álmodozott, valami fürdőkádak juthattak eszébe, legalább az uszó-mozgás, a melyet álmában végzett, meg a folytonos kádemlegetés amellet szöval az öreg ur annyira a kád alatt volt, hogy amint felebredt, egy kád fagyaltot ígért a hölgyikének, mihelyt megérkeznek Debreczenbe. — Dehát Istenem! nincs boldogság az ég alatt, a kis bájos hölgy tervez, Marcsi bácsi végez: végzett is, de hogyan, a kért fagyalt Ebesig eszévere, Ebéstől Debreczenig semmivé olvadt, sőt ráadásul az állomásnál az öreg is oly művészi-sen elpárolgott, hogy a chloroform és aether hozzáképest valóságos napraforgó olaj lett volna. — Morál nagybácsi, unokahug és fagyalt ellentétes dolgok.

— **Közgyűlés** tartatott ma egy hete délelött a városháza nagy tanácstermében, amelyen a városi képviselők csekély számmal jelentek meg. Az iskolai rend védelme tárgyában alkotott vármegyei szabályrendelet kihirdetett. A Bekás koresma megvétele tárgyában tett ajánlat felett a névszerinti szavazást nem lehetett megtartani, mert a képviselőtestület nem volt határozatképes. A Kösely medrének kitisztítása tárgyában az határozatot, hogy a közgyűlés egy bizottságot küldött ki, amely sürgősen javaslatot fogadni az ügyben. Varga István kérvényét azzal utasította el a közgyűlés, hogy nevezett vasárvám és általmerleg berló az év utolján folyamodjon be esetleg a városhoz, mert addig a város nem is tud hozzá sem szólni a berelenged'shez s ha akarna, még akkor sem tudna ezidő előtt leengedni semmit.

— **Műkedvelő előadás.** A műkedvelő társaság aug. hó 7-én tartja meg a tervezett előadást. Színter kerül Szigligeti »Liliomfi» című 3 felvonásos vígjátéka. A szereposztás a következő:

- Szilvai Tódor professor — — — Bircsa Mihály ur.
- Mariska gyamleánya — — — Kiss Ilonka k. a.
- Camilla nevelőnő — — — Muhi Dánielné.
- Liliomfi) színészek — — — Kaldi Imre ur.
- Szellemfi) — — — Kaldi János ur.
- Svarcz pesti fogadós — — — Bérés Lajos ur.
- Adolf fia — — — Nagy Gábor ur.
- Kányai fogadós Telegden — — — Muhi Daniel ur.
- Erzsi leánya — — — Szekely Erzsike k. a.
- Gyuri pinczer — — — Agárdi Gyula ur.
- Szomszédasszony — — — Szekely Lidike k. a.
- Cseléd Kányainál — — — Szekely Mariska k. a.

Az előadás a pavillon nagy termében tartatik meg. Színlap jövő hét elején fog kibocsátatni, a mikortól kezdve jegyek előre valthatók Körner Béla ur üzletében.

— **A polgári iskola érdekében.** A kormány a debreczeni parlagi előkészítő gazdasági földmives iskolát a szoboszlói polgári iskola érdekeire való tekintettel felszlatni szándékozik.

— **A piaci árak,** ingatlanok forgalma és szerkeszlői üzenetek című rovataink lapunk negyedik oldalán találhatók.

— **Hirdetmény.** A debreczeni m. kir. bábaképezdében az 1898/99-iki téli tanfolyam f. é. október hó 1-én kezdődik.

Felvehetők 20 évet betöltött, de 40 évet meg nem haladott írni és olvasni tudó nők.

A felvételre vonatkozó bővebb felvilágosítás a rendőralkapitányi hivatalban megszereshető.

H.-Szoboszló, 1898. július hó 27.

Körner Géza,
r. alkapitány.

Vidéki hírek.

— **Halálozás.** Tóth Béla debreczeni építész, f. hó 22-én Debreczenben hirtelen meghalt. A hirtelen beállott halált állítólag az okozta, hogy az illető rendkívül felmelegedve egy pohár hideg sört ivott meg.

